ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.11.2021 г.
COM(2021) 745 final

2021/0389 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за партньорство, създаден със Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна, във връзка с удължаването на междинния период, посочен в член 552, параграф 11 от посоченото споразумение, по време на който Обединеното кралство може да предвиди дерогации от задължението за заличаване на резервационните данни на пътниците след отпътуването им от Обединеното кралство

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която да бъде заета от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за партньорство във връзка с член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано по-долу „Обединено кралство“), от друга страна (наричано по-долу „Споразумение за търговия и сътрудничество“).

Споразумението за търговия и сътрудничество дава възможност резервационните данни на пътниците (PNR данни) на полети между Съюза и Обединеното кралство да бъдат предавани на, обработвани и използвани от Обединеното кралство. В Споразумението за търговия и сътрудничество се предвижда задължение за Обединеното кралство да заличава PNR данните на пътниците, получени съгласно Споразумението за търговия и сътрудничество, след отпътуването им от страната, освен ако оценка на риска показва че тези PNR данни е необходимо да бъдат съхранени.

В Споразумението за търговия и сътрудничество обаче се предвижда временна дерогация от това изискване за междинен период от една година, т.е. до 31 декември 2021 г., като се признават специалните обстоятелства, свързани с необходимостта Обединеното кралство да извърши някои технически адаптации, за да трансформира системите за обработване на PNR, които използваше, докато към него се прилагаше правото на Съюза, които, след като бъдат извършени, ще позволяват заличаването на PNR данни в съответствие със Споразумението за търговия и сътрудничество.

Дерогацията е съпътствана от процедура, при която Обединеното кралство предоставя на Специализирания комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество, създаден със Споразумението за търговия и сътрудничество, доклад от независим административен орган, който съдържа приложение от надзорния орган на Обединеното кралство за защита на данните, относно това дали допълнителните мерки за защита на данните, които са били приложими по време на междинния период, са били ефективно приложени, както и оценка на това дали тези специални обстоятелства продължават да са налице, заедно с описание на положените усилия за трансформиране на системите на Обединеното кралство за обработване на PNR в системи, които ще позволят заличаването на PNR данните след отпътуването на пътниците. Специализираният комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество разгледа този доклад и оценката, представена от Обединеното кралство, на заседанието си на 19 октомври 2021 г. Съгласно член 552, параграф 13, второ изречение от Споразумението за търговия и сътрудничество, ако горепосочените специални обстоятелства продължават да са налице, Съветът за партньорство удължава с една година междинния период, т.е. до 31 декември 2022 г.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за търговия и сътрудничество между Съюза и Обединеното кралство

Споразумението за търговия и сътрудничество създава основата за широки отношения между Съюза и Обединеното кралство в рамките на пространство на благосъстояние и

добросъседство, характеризиращо се с близки и мирни отношения, основани на сътрудничество, зачитащо автономността и суверенитета на страните. Споразумението за търговия и сътрудничество влезе в сила на 1 май 2021 г. и се прилага временно от 1 януари 2021 г.

2.2. Съветът за партньорство

Със Споразумението за търговия и сътрудничество се създават редица съвместни органи, включително Съветът за партньорство, който е „орган, създаден със споразумение“ по смисъла на член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

2.3. Предвиденият акт на Съвета за партньорство

В член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество се предвижда, че Обединеното кралство заличава PNR данните на пътниците след отпътуването им от страната, освен ако оценка на риска показва, че тези PNR данни е необходимо да бъдат съхранени. Това задължение произтича от съдебната практика на ЕС от 2017 г. относно международното предаване на PNR данни от Съюза на трети държави[1].

Съгласно член 552, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество Обединеното кралство може да предвиди временни дерогации от параграф 4 от същия член за междинен период, докато Обединеното кралство извърши технически адаптации в своите системи за обработване на PNR възможно най-скоро. По време на междинния период компетентният орган на Обединеното кралство е длъжен да възпрепятства използването на PNR данни, които трябва да бъдат заличени, чрез прилагането на редица специфични допълнителни защитни мерки към тези PNR данни.

В член 552, параграф 10 от Споразумението за търговия и сътрудничество се предвижда, че параграф 11 от същия член се прилага поради специалните обстоятелства, които възпрепятстват Обединеното кралство да извърши техническите адаптации, необходими за трансформирането на системите за обработване на PNR, които Обединеното кралство използваше, докато към него се прилагаше правото на Съюза, в системи, които ще позволяват заличаването на PNR данни в съответствие с параграф 4 от същия член.

В член 552, параграф 12 от Споразумението за търговия и сътрудничество се предвижда, че девет месеца след влизането в сила на посоченото споразумение Обединеното кралство предоставя на Специализирания комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество доклад от независимия административен орган, посочен в параграф 7 от същия член, който съдържа становището на надзорния орган на Обединеното кралство, посочен в член 525, параграф 3 от Споразумението за търговия и сътрудничество, дали допълнителните мерки за защита на данните са били ефективно приложени, както и оценката на Обединеното кралство дали специалните обстоятелства, посочени в член 552, параграф 10 от Споразумението за търговия и сътрудничество, продължават да са налице, заедно с описание на положените усилия за трансформиране на системите на Обединеното кралство за обработване на PNR в системи, които ще позволяват PNR данните да бъдат заличавани в съответствие с параграф 4 от същия член.

Член 552, параграф 13, второ изречение от Споразумението за търговия и сътрудничество предвижда, че когато специалните обстоятелства, посочени в параграф

[1] Становище 1/15 на Съда (26 юли 2017 г.).

10 от същия член, продължават да са налице, Съветът за партньорство удължава с една година междинния период, посочен в параграф 11 от същия член.

Решението на Съвета за партньорство за удължаване на междинния период може да бъде под всякаква форма. Решенията на съпредседателите на Съвета за партньорство се вземат по взаимно съгласие (вж. член 1, параграф 2 от приложение 1 към Споразумението за търговия и сътрудничество). Решението следва да бъде взето преди края на междинния период, т.е. преди 1 януари 2022 г.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

3.1. Контекст

На 1 октомври 2021 г. Обединеното кралство представи на Специализирания комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество оценка в съответствие с член 552, параграф 12, буква б) от Споразумението за търговия и сътрудничество.

В оценката на Обединеното кралство се стига до заключението, че специалните обстоятелства по отношение на системите на Обединеното кралство за обработване на PNR данни продължават да са налице. Обединеното кралство се намира в специфична ситуация, при която трябва да адаптира система за обработване на PNR данни, конфигурирана за съответствие с правото на Съюза, което се прилага спрямо държавите членки, в система, конфигурирана така, че да отговаря на изискванията на Споразумението за търговия и сътрудничество, и не е имало достатъчно време преди влизането в сила на Споразумението за търговия и сътрудничество, за да извърши необходимите адаптации към сложна система за обработване на PNR данни. Изискванията на Споразумението за търговия и сътрудничество отразяват съдебната практика на Съда от 2017 г. относно международното предаване на PNR данни от Съюза на трети държави (Становище 1/15).

Сегашната система на Обединеното кралство за обработване на PNR беше разработена през 2004 г. и адаптирана през 2016 г., за да бъде в съответствие с Директива (ЕС) 2016/681 от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците (PNR данни) с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления[2]. Поради това системата на Обединеното кралство за обработване на PNR, подобно на тези на други държави членки, е проектирана така, че да съхранява всички PNR данни за срок от пет години, за да се отговори на надлежно обосновани искания в конкретни случаи по всяко време през тези пет години. Тя не е проектирана да заличава PNR данните на пътниците след отпътуването им от Обединеното кралство, както изисква Споразумението за търговия и сътрудничество.

Освен това сегашният процес на оценка на риска на Обединеното кралство, подобно на този на други държави членки, има за цел да идентифицира лицата, чиито данни съответстват на обективни правила за насочване на проверките или други предварително определени критерии за целите на извършването на проверки по сигурността и граничен контрол. Той няма за цел да определя дали е необходимо запазването на определени PNR данни след отпътуването на пътника от Обединеното кралство.

В своята оценка, представена на 1 октомври 2021 г. в съответствие с член 552, параграф 12, буква б) от Споразумението за търговия и сътрудничество, Обединеното кралство

[2] ОВ L 119, 2016 г., стр. 132.

посочва, че извършва анализ на правните, техническите и оперативните изисквания, както функционални, така и нефункционални, с цел да се гарантира, че системите на Обединеното кралство за обработване на PNR данни ще бъдат в съответствие с член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество. Обединеното кралство заключава, че това е изключително сложна операция.

В оценката на Обединеното кралство се посочва, че се предвижда действащите системи за обработване на PNR данни, използвани от Обединеното кралство, да бъдат изведени от експлоатация до 2024 г. Обединеното кралство обяснява, че необходимите технически адаптации на неговите системи, както се изисква от Споразумението за търговия и сътрудничество, се извършват чрез адаптиране и допълване на техническите изисквания на новите системи, които са в процес на разработване, а не чрез по-нататъшно адаптиране на действащата основна система, която е в процес на извеждане от експлоатация.

В оценката на Обединеното кралство се описва напредъкът на проекта на Обединеното кралство за технически адаптации във връзка с определянето на функционалните и нефункционалните изисквания и проектирането, изграждането и прилагането на технически капацитет за работа в съответствие с член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество и за заличаване на PNR данните на пътниците след отпътуването им от страната, освен ако оценка на риска показва необходимостта от запазване на такива PNR данни.

В допълнение към тази оценка на 1 октомври 2021 г. Обединеното кралство представи на Специализирания комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество доклад съгласно член 552, параграф 12, буква а) от Споразумението за търговия и сътрудничество от независимия административен орган, посочен в член 552, параграф 7 от Споразумението за търговия и сътрудничество, относно това дали допълнителните мерки за защита на данните, предвидени в член 552, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество, са били ефективно приложени. Този доклад включва приложение от надзорния орган на Обединеното кралство, посочен в член 525, параграф 3 от Споразумението за търговия и сътрудничество.

Специализираният комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество разгледа докладите на Обединеното кралство на заседанието си на 19 октомври 2021 г. По този повод Обединеното кралство заяви, че възнамерява да допълни приложението към доклада съгласно член 552, параграф 12, буква а) от Споразумението за търговия и сътрудничество, като беше договорено това да стане през ноември 2021 г., преди Съветът за партньорство да приеме решение за удължаване на междинния период съгласно член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество.

3.2. Предложена позиция

С оглед на гореизложеното Комисията счита, че Съветът за партньорство следва да приеме решение за удължаване на междинния период с една година до 31 декември 2022 г. Съветът за партньорство следва да приеме такова решение до 31 декември 2021 г.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от ДФЕС се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[3].

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Съветът за партньорство е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за търговия и сътрудничество.

Член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество предвижда, че когато специалните обстоятелства, посочени в параграф 10 от същия член, продължават да са налице, Съветът за партньорство удължава с една година междинния период, посочен в параграф 11 от същия член. Поради това приемането на позиция на Съюза по отношение на такова решение попада в обхвата на член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Правните последици от удължаването са изцяло за Съюза като страна по Споразумението за търговия и сътрудничество. Това означава, че в съответствие с член 3, параграф 2 от ДФЕС Съюзът има изключителна компетентност по този въпрос.

Решението за удължаване на периода, посочен в член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество, не води до допълване или изменение на рамката на Споразумението за търговия и сътрудничество.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

По отношение на предвиден акт, който преследва едновременно няколко цели или се състои от няколко части, които са неразривно свързани, без никоя от тях да е акцесорна по отношение на другите, материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС ще трябва, по изключение, да включва съответните различни правни основания.

---

[3] Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, EU:C:2014:2258, т. 61—64.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Удължаването на периода, посочен в член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество, преследва цели и има компоненти в областта на защитата на данните и полицейското сътрудничество.

Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 16, параграф 2 и член 87, параграф 2, буква а) от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъдат член 16, параграф 2 и член 87, параграф 2, буква а) от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

2021/0389 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за партньорство, създаден със Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна, във връзка с удължаването на междинния период, посочен в член 552, параграф 11 от посоченото споразумение, по време на който Обединеното кралство може да предвиди дерогации от задължението за заличаване на резервационните данни на пътниците след отпътуването им от Обединеното кралство

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 16, параграф 2 и член 87, параграф 2, буква а) във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Решение (ЕС) 2021/689 на Съвета от 29 април 2021 година за сключването, от името на Съюза, на Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна, и на Споразумението между Европейския съюз и Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия относно процедурите за сигурност при обмен и защита на класифицирана информация,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Със Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано по-долу „Обединеното кралство“), от друга страна (наричано по-долу „Споразумението за търговия и сътрудничество“)[4] се уреждат правилата, съгласно които резервационните данни на пътниците (наричани по-долу „PNR данни“) могат да бъдат предавани на, обработвани и използвани от компетентния орган на Обединеното кралство при полети между Съюза и Обединеното кралство, и се установяват конкретни защитни мерки в тази връзка.

(2) В член 542 от Споразумението за търговия и сътрудничество се посочва, че в част трета, дял III (ПРАВОПРИЛАГАНЕ И СЪДЕБНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ ВЪПРОСИ) от Споразумението за търговия и сътрудничество се уреждат правилата, съгласно които PNR данните могат да бъдат предавани на, обработвани и използвани от компетентния орган на Обединеното кралство при полети между Съюза и Обединеното кралство, и се установяват конкретни защитни мерки в тази връзка.

[4] ОВ L 149, 30.4.2021 г., стр. 10.

(3) В член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество се предвижда, че Обединеното кралство заличава PNR данните на пътниците след отпътуването им от страната, освен ако оценка на риска показва, че тези PNR данни е необходимо да бъдат съхранени.

(4) Член 552, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество предвижда, че Обединеното кралство може да предвиди временни дерогации от параграф 4 от същия член за междинен период, докато Обединеното кралство извърши технически адаптации възможно най-скоро. През този междинен период компетентният орган на Обединеното кралство възпрепятства използването на PNR данните, които трябва да бъдат заличени в съответствие с член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество, като прилага към посочените PNR данни допълнителните защитни мерки, изброени в член 552, параграф 11, букви а)—г) от Споразумението за търговия и сътрудничество.

(5) Член 552, параграф 10 от Споразумението за търговия и сътрудничество предвижда, че член 552, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество се прилага поради специалните обстоятелства, които възпрепятстват Обединеното кралство да извърши техническите адаптации, необходими за трансформирането на системите за обработване на PNR, които Обединеното кралство използваше, докато към него се прилагаше правото на Съюза, в системи, които ще позволяват заличаването на PNR данни в съответствие с член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество.

(6) Член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество предвижда, че когато специалните обстоятелства, посочени в член 552, параграф 10 от Споразумението за търговия и сътрудничество, продължават да са налице, Съветът за партньорство удължава с една година междинния период, посочен в член 552, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество.

(7) На 1 октомври 2021 г. Обединеното кралство представи на Специализирания комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество, създаден със Споразумението за търговия и сътрудничество, оценка в съответствие с член 552, параграф 12, буква б) от Споразумението за търговия и сътрудничество.

(8) Обединеното кралство стига до заключението, че специалните обстоятелства, посочени в член 552, параграф 10 от Споразумението за търговия и сътрудничество, продължават да са налице, като се позовава на специфичната ситуация, при която то трябва да адаптира системи за обработване на PNR данни, които е конфигурирало за съответствие с правото на Съюза в качеството си на негова държава членка, в система, конфигурирана така, че да отговаря на изискванията на Споразумението за търговия и сътрудничество по отношение на международното предаване на PNR данни от Съюза към трети държави. Обединеното кралство описва усилията си да трансформира своите системи за обработване на PNR в системи, които биха позволили заличаването на PNR данни в съответствие с член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество. Обединеното кралство посочи, че извършва анализ на правните, техническите и оперативните изисквания, както функционални, така и нефункционални, с цел да се гарантира, че системите на Обединеното кралство за обработване на PNR данни ще бъдат в съответствие с член 552, параграф 4 от Споразумението за търговия и сътрудничество. В съответствие с член 552,

параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество на 19 октомври 2021 г. Специализираният комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество разгледа оценката на Обединеното кралство.

(9) На 1 октомври 2021 г. Обединеното кралство представи на Специализирания комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество доклад съгласно член 552, параграф 12, буква а) от Споразумението за търговия и сътрудничество от независимия административен орган, посочен в член 552, параграф 7 от Споразумението за търговия и сътрудничество, който съдържа приложение от надзорния орган на Обединеното кралство за защита на данните, посочен в член 525, параграф 3 от посоченото споразумение, относно това дали защитните мерки, предвидени в член 552, параграф 11 от посоченото споразумение, са били ефективно приложени.

(10) В съответствие с член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество на 19 октомври 2021 г. специализираният комитет по правоприлагане и съдебно сътрудничество разгледа доклада на Обединеното кралство. По този повод Обединеното кралство заяви, че възнамерява да допълни приложението към доклада и че ще извърши това през ноември 2021 г., преди Съветът за партньорство да приеме решение за удължаване на междинния период съгласно член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество.

(11) Поради това се счита, че специалните обстоятелства, посочени в член 552, параграф 10 от Споразумението за търговия и сътрудничество, продължават да са налице и че съгласно член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество Съветът за партньорство следва да удължи с една година междинния период, посочен в член 552, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество, до 31 декември 2022 г.

(12) Споразумението за търговия и сътрудничество е обвързващо за всички държави членки по силата на Решение (ЕС) 2021/689, чието материалноправно основание е член 217 от ДФЕС.

(13) Дания и Ирландия са обвързани от част III от Споразумението за търговия и сътрудничество по силата на Решение (ЕС) 2021/689 и поради това участват в приемането и прилагането на настоящото решение, с което се прилага Споразумението за търговия и сътрудничество,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвета за партньорство съгласно член 552, параграф 13 от Споразумението за търговия и сътрудничество, е да се изрази съгласие за удължаване до 31 декември 2022 г. на междинния период, през който Обединеното кралство може да предвиди дерогации от задължението за заличаване на резервационните данни на пътниците след отпътуването им от Обединеното кралство.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател